

Lumina

Foaie săptămânală pentru p

On. Red. «Asociațiunea»

Loco (str. Șaguna 6)

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an	Lei	40—
Pe o jumătate de an	"	20—
Pentru străinătate	"	100—
Pentru America pe un an	dolari	2—

— Un număr 1 Leu. —

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Preotul Iosif Trifa.

ANUNȚURI

se primesc la administrația din strada Mitropoliei 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un șir petit 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Să ne cunoaștem drepturile.

O scrisoare cu mult adevăr în ea am primit eri dela un sătean din comuna L. «Sătenii din comuna noastră — spune acea scrisoare — au ajuns aproape toți la mare istețime și ocoșenie, dar ce folos de ocoșala gurii dacă nu-i și înțelegerea să o ajute. Asta să vede la adunările ce le avem în sat unde toți vorbesc, toți se ocoșesc, dar nu se pricep unde să pună mâna pe bubă. Așa apoi se întâmplă că toate stările cele rele rămân mai departe pe capul nostru și noi cârtim întruna împotriva lor cu toate că noi înșine ni le-am croit»... Are toată dreptatea scrisoarea omului, pentru că toată conducerea din o comună o are comitetul comunal, adică aleșii oamenilor. Ei hotărăsc aruncurile comunale, ei controlează pe primari și ei pot trage la răspundere pe oricine ar face vre-o nedreptate oamenilor din sat. Numai cât asta-i rău că oamenii din comitet nu și prea cunosc drepturile și nu știu cum și când să și le apere. «Toți vorbesc, toți se ocoșesc» cum zice scrisoarea săteanului, dar moara abuzurilor își macină înainte măcinașul răutăților pentru că oamenii nu știu de unde să înțarce apa de pe ea. — Una din pricinile că nu ne știm folosi de drepturile noastre este poate și aceea că în vremea Ungurilor aveam drepturi numai pe hârtie, dar nime nu prea cuteza să ceară trecerea lor și în faptă. Notarășul venia cu aruncurile și tabelele de dare făcute gata înaintea comitetului și membrilor nu le rămânea altceva decât să zică «trăiască-te Dumnezeu Domnule notarăș» și să le subscrie. Ne-am fost dedat așa, dar acum în împărăția noastră românească trebuie să ne cunoaștem nu numai datoriile, ci și drepturile.

Tocmai în fruntea gazetei noastre de azi, scriem despre o lege nouă care va schimba administrația. Cetiți cele scrise ca să vedeți ce drept mare va da legea cea nouă comunelor. Comunele vor avea mână slobodă să și ocârmuiască ele toate orânduelile și afacerile lor. Legea e bună, dar nici o schimbare înspre bine nu va aduce până când oamenii nu și vor cunoaște drepturile ce le au și nu vor ști cum să și le apere și cum să și conducă afacerile. La drepturi mari trebuie și pricepere bună și dacă n'o avem să ni-o câștigăm.

T. Povață.

O lege nouă va schimba și va orândui de nou administrația.

— Comunele și județele vor căpăta mare libertate în a și orândui ele afacerile lor. —

Sfatul de acum al țării a ales încă mai de mult o comisie de 60 deputați să chibzuiască cum s'ar putea schimba și orândui de nou, într'un fel în toată țara, întocmirea și mersul de azi al administrației. Comisia aceasta a venit acum cu un plan (proiect) de lege despre schimbarea administrației și acest plan de lege va fi dezbătut în ședințele din Noemvrie ale sfatului țării. Pe noi ne privește de aproape această lege pentru că după ea se vor cârmui satele și orașele noastre.

Despre comună, noul plan de lege cuprinde cam următoarele planuri: Comunele vor fi împărțite ca și în trecut, în comune de țară (rurale) și comune de orașe (urbane). Hotarale comunelor rămân tot cele de azi. Locuitorii însă pot cere schimbări de hotară. Comunele de țară din apropierea orașelor își pot cere alipirea sau deslipirea de orașe așa după cum sunt mai aproape sau mai departe de 5 kilometri. Comuna va fi condusă de un *Comitet comunal* ales pe un termen de 9 ani. Alegerea lui se va face cu vot egal și secret. Și femeile vor avea drept să aleagă și să fie alese în acest comitet. Numărul membrilor din acest comitet va fi în proporție cu numărul locuitorilor din comună. În sarcina acestui comitet comunal cade îngrijirea de toate afacerile comunei: administrative, culturale, bănești, și va putea aduce hotărâri în toate aceste afaceri. Comitetul va fi chemat apoi să se rostească în toate afacerile și întrebările ce vin dela guvern. El va staveri și Budgetul și dările comunei. În contra aruncurilor de dare hotărâte de comitet, 10 locuitori laolaltă au drept să facă recurs. Comuna va avea dreptul să pună și prețuri maximale pentru hrănuri și alte lipsuri ale oamenilor. Va putea lua orice fel de măsuri pentru regularea prețurilor (numai pe cele maximale să nu le ia!) și va putea face și comerț pentru că să poată ușura traiul oamenilor. Comunele vor putea face și expropieri, adică vor putea hotărâ să ia anumite locuri pentru ceva lipsă publică a satului.

Fiecare comună își va avea notarul ei care va avea însărcinări și mai mari ca până acum, dar și leafă mai mare. Comitetele comunale și primarii vor avea mai mare răspundere despre mersul afacerilor din comună ca până aci.

Despre plasă noul plan de lege spune că plasa va perde mult din însemnătatea ce o are acum, după ce aproape toate afacerile trec în grija comunelor.

Județul va avea iarăși o conducere a sa cam așa cum era și mai înainte. 5 comisii județene vor judeca în toate afacerile din județ.

Cam aceste sunt planurile legii celei nouă de schimbare a administrației. Aceste planuri cuprind un lucru cuminte: *descenralizarea*, adică libertatea ce se dă comunelor și județelor să și isprăvească ele năcazurile și afacerile lor. După legea cea nouă fiecare comună este o dietă mică în care nu va mai porunci numai primarul de capul lui, ci toate afacerile comunei le vor cârmui comitetele comunale. Comitetele comunale vor avea mână slobodă să facă tot ce e bun și folositor pentru comună. Intreaga soartă a comunei și întreg mersul ei va fi în mâna comitetelor comunale. Un alt bine va fi apoi acela că toate afacerile și le va putea omul isprăvi în comuna lui. Nu vor mai călătorii oamenii cu merinde în straiță pela secretarii din alte comune după ce fiecare comună își va avea notarul ei. Un alt bine va fi apoi acela că comunele și județele își cunosc mai bine năcazurile lor și felul lor de traiu și așa ele se vor putea sfătui mai bine cum să se ajute. O pricină a stărilor rele de până acum tocmai aceasta era că se grămădise toată conducerea noastră la centre: la Cluj, București, iar de pe acolo nu ne cunoștea niine păsurile noastre și lipsurile noastre.

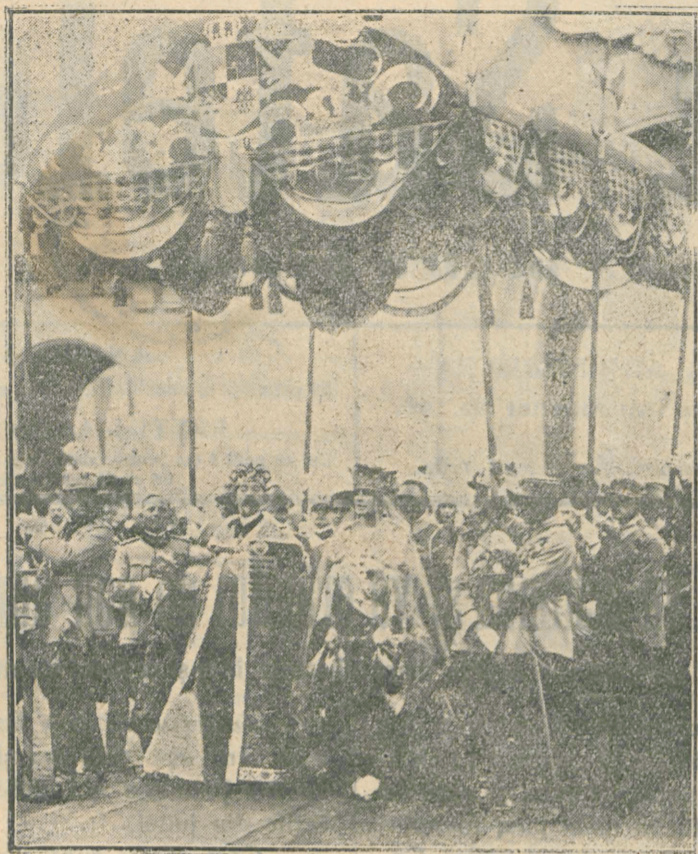
Legea cea orânduitoare de administrație nouă va fi de mare însemnătate pentru țară și de aceea deputații noștri au datoria acum la toamnă să privegheze și să chibzuiască la alcătuirea ei.

Știri din țară.

Cum stau partidele politice. Guvernul pregătește planurile (proiectele) de legi pe cari le va debata sfatul țării ce se va întruni prin Noemvrie. Vor trece legi însemnate ca cea a dărilor și reforma administrației.

Partidul național și-a ținut mai departe adunările populare cu ieșiri foarte aspre împotriva guvernului. Maniu a avut în săptămâna trecută pertractări cu partidul țărănesc ca să facă ortăcie de luptă laolaltă. Se aude că nici acum (a treia oară) nu s'ar fi putut înțelege deplin și la asta liberalii se bucură. Guvernul amenință pe cei din opoziție că dacă nu vor merge în sfatul țării nici acum în ședințele ce vor veni, apoi va rândui *alegeri nouă* la 20 de zile după ce s'au deschis ședințele și deputații din opoziție nu s'au înfățișat la ședințe.

Clipa cea mai măreață dela serbările Incoronării.

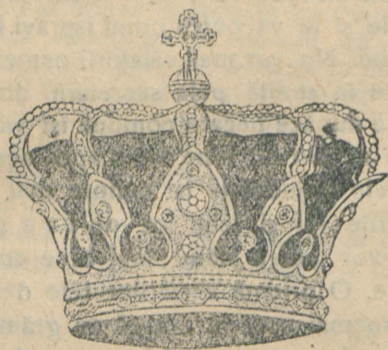

După încoronare Regele și Regina stau în fața poporului.

În această clipă răsunau clopotele, bubuiau tunurile și zeci de mii de Români strigau «Trăiască Regele și Regina». În clipele Incoronării, Regele și Regina s'au întors cu fața spre popor ca și când ar zice «iată ai voștri suntem și voi sunteți ai noștri». Regele și Regina se văd îmbrăcați în mantiile (hainele) regale. Mantia Regelui este aceea cu care s'a încoronat și Regele Carol, iar a Reginei a fost făcută acum. Deasupra Regelui și Reginei se vede baldachinul pe care îl țin și îl poartă de 4 laturi, 4 ofițeri. Este făcut din mătăasă în color și e împodobit foarte frumos cu chipuri și pajuri vechi din istoria trecutului nostru.

Coroanele cu cari s'a încoronat Regele și Regina.

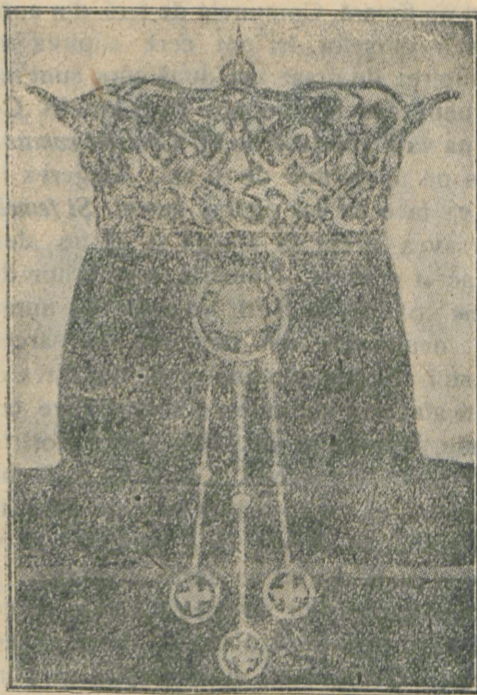
Coroana Regelui.

Coroana Regelui a fost făcută după războiul ce l-a purtat România la 1877 cu Turcii pe la Plevna. Din tunurile luate ca pradă dela Turcii bătuși s'a turnat o Coroană de oțel și cu aceasta a fost încoronat Regele tuturor Românilor.

Coroana Reginei s'a turnat din aur și e împodobită cu petri scumpe. Are o greutate de aproape 2 kilograme și a fost făcută la Paris de cei mai iscusiți maestri. Fiind nouă, această coroană a fost sfințită în biserica încoronării dela Alba-Iulia.

Coroana Reginei.

O pildă de urmat.

— Școala din Reșinari desface „Lumina Satelor” în 50 exemplare. —

Din frunța noastră comună Reșinari ni-a venit mai zilele trecute o cerere să trimitem «Lumina Satelor» în câte 50 exemplare pentru «Cooperativa școlară» ca să le desfacă mai departe în comună, vânzându-le Duminecă de Duminecă oamenilor cetitori cu câte 1 Leu numărul.

Acest început făcut de harnicii noștri învățători din Reșinari este de toată lauda și de tot folosul poporului și ne bucurăm că învățătorii noștri într'un chip atât de înțeleghător ajută munca noastră de luminare

a poporului. Dar fapta învățătorilor din Reșinari este nu numai de lăudat, ci și de urmat. În foarte multe locuri poporul ar ceti bucuros Duminecile și ar da bucuros câte 1 Leu Duminecă de Duminecă dacă i-ar aduce cineva gazeta spre vânzare în sat sau la biserică. Dacă înaintea bisericilor i-ar aștepta pe oameni Dumineca «Lumina Satelor», mulți ar cumpăra-o și n'ar mai intra «să stea de urât», prin cele crâjme, ci s'ar grăbi spre casă să afle ce mai spune gazeta.

Preoții, învățătorii și toți oamenii noștri cu dragoste pentru popor și luminarea lui să urmeze pilda școlii din Reșinari!

„Învățăturile lui Isus Hristos îmi vin acasă”

— Din scrisoarea unui meseriaș. —

«Domnule Redactor! De întâia dată ce am cetit tânăra D-Voastră gazetă «Lumina Satelor» am rămas încântat și mi-a plăcut fiindcă în rândul prim nu injură pe nimenea iar în al doilea publicați articole interesante pline cu învățături sufletești potrivite pentru vremea de acum când se vede un mare gol între popor și credința cea adevărată.

Eu mă duc cam rar la Biserică pentru că sunt un meseriaș tânăr și am 4 ucenici și 3 calfe și sunt foarte ocupat. Ne putându-mă duce la sfânta Biserică sunt foarte mângâiat că cuvintele și învățăturile cele sfinte ale lui Isus Hristos îmi vin acasă Dumineca tipărite în «Lumina Satelor» și mi le cetesc cu mare poftă și mie și băeților mei.

Îmi place că Lumina Satelor predică regulat în toată Dumineca și eu ascult și citesc cu mare bucurie predicile ei»...

Ion Bărbăței
pantofar, Cobalm

Iată cât de frumos scrie un creștin care a înțeles munca creștinească ce-o face «Lumina Satelor». Scrisoarea maestrului Bărbăței îi dă și Tălcuitorului care predică regulat în «Lumina Satelor» bucuria sămănătorului ce-și vede răsărind sămânța sămănată de el cu trudă și osteneală. Dacă «Lumina» noastră «predică» regulat și pe înțelesul tuturor iată are și ascultători cari o ascultă regulat și primesc cu drag sămânța cuvântului în pământul cel bun al inimii lor.

Mari schimbări în Italia.

— Fascismul. —

În Italia s'au petrecut în săptămânile din urmă mari schimbări. Guvernul a căzut și a ajuns la cârma țării o mișcare nouă pe care nime n'o credea așa de tare ca să ia cârma țării: fascismul. Lucrul stă așa că în Italia erau două mișcări (curențe): a comuniștilor, adică prietenii bolșevicilor și alta a naționaliștilor italieni. Într'o vreme comuniștii erau foarte tari și se părea că Italia se pleacă spre bolșevism. Pe noi Românii ne dorea treaba aceasta pentru că Italianii sunt frați de ai noștri și nu-i vedeam bucuroși în apele sarbezi ale comunismului. Dar față în față cu mișcarea comunistă a răsărit în Italia și o mișcare națională. La început era mică această mișcare ca o scânteie, dar pe urmă din ea s'a făcut foc și acum acest foc național luminează și încălzește astăzi toată Italia. Această mișcare se cheamă fascism. Această mișcare este atât de tare că la un semn dat s'au strâns într'un congres la Neapol 50 de mii de fasciști, toți înarmați gata și au plecat spre Roma, capitala Italiei. Guvernul le-a făcut loc și acum ei au luat cârma țării.

Pentru noi ca Români biruința fascismului din Italia ne este o bucurie. Frații noștri din Italia s'au lăpădat de meteahna comunismului și de sârbezeala internaționalismului. Dar pentru noi ca creștini, fascismul nu ne poate fi de bucurie.

Mișcarea din Italia are aspirațiuni de ași largi hotarale și astfel ea va scormoni și în țările vecine astfel de mișcări. Austria a și început să facă și ea o astfel de mișcare, Ungaria o are sub numele de «Maghiarii ce se deșteaptă» (ébredő Magyarok), iar Jugoslavia stă gata la hotară. În chipul acesta pacea lui Hristos în loc să se apropie, se departă dintre popoare.

Calea cea bună ar fi: nici bolșevism nici fascism, ci Isus Hristos în mijlocul popoarelor sale și fiilor săi. Să nădăjdum că omenirea și popoarele vor apuca pe această cale!

I. T.

Evanghelia de Duminecă: Bogatul și Lazar cel sărac.

Trei noutăți cu tâlc.

Impotriva hoților...

Intr'o gazetă cetesc: «America, țara minunilor, se chiamă și «țara dolarilor», dar tot așa de bine i s'ar putea zice și «țara milionarilor» pentru că doară nici o altă țară n'are atâta milionari și nicăeri nu-i așa de mare prăpastia între săracii de jos și bogații de sus ca la America. Dar dacă-s mulți milionarii și bogații la America, apoi nici tâlharii și spărgătorii nu se lasă mai pe jos, ci sparg și fură pe cei bogați în sute și mii de feluri. Bogații se apără și ei în fel și chip. Unii își țin detectivi, adică polițai tainuți cari pândesc și știricesc după hoți și planurile lor de spargere; alții se apără cu un fel de droturi-telefoane de cari îndată ce se ating hoții noaptea, vestesc și dau ele singure alarma la poliție așa că pe când se apucă hoții de lucru, hop și poliția pe ei. Dar cu toate aceste măsuri, tâlharii lucră înainte pentru că unii detectivi se ortăcesc cu hoții, iar împotriva drotului-telefon tâlharii se apără așa, că-l caută și îl taie mai întâi apoi se apucă de lucru. Acum milionarii din America se gândesc la alte măsuri mai sigure împotriva tâlharilor și de aceea au publicat acum concurs ce dă bani mulți acelor iscoditori cari ar putea afla cea mai sigură apărare împotriva tâlharilor...»

Cetind aceste rânduri m'am gândit că și «Lumina Satelor» să i-a parte la acest concurs pentru că și ea are lipsă de bani pentru a-și putea spori paginile. Ca cea mai bună și mai sigură iscodire împotriva hoților și spărgătorilor, gazeta noastră le trimite milionarilor din America vorbele și sfatul sfântului Ioan Gură de aur: «*apărătorii cei mai buni împotriva tâlharilor sunt săracii*», adică întrebunțarea și împărțirea milioanelor pentru cei săraci, bolnavi și lipsiți. «*Nu vă adunați vouă comori pe pământ... unde furii le sapă și le fură, ci vă adunați vouă comori în cer de unde furii nu le sapă, nici le fură*» (Matei 6, 19, 20) zicea Isus, iar dacă voi milionarilor le-ați strâns, lăsați-le să se facă izvoară și fântâni de milă și ajutor pentru mulțimea săracilor, bolnavilor și năcăjiților.

Acesta e sfatul nostru și de-l vor asculta milionarii din America vor scăpa pentru totdeauna de grija și frica hoților.

Un lac „făcător de minuni“...

Din America vine știrea că la California s'ar fi descoperit un lac cu nămol făcător de minuni. Cine face băi în acel lac își redobândește frumusețea tinereții. Sute de mii de oameni — și mai ales femei — au început acum să întrebe și să se doriască după acel nămol făcător de minuni.

La asta noi zicem așa: nu-i nici o minune mare apa lacului din California. Noi avem aici între noi de mii de ani altfel de apă făcătoare de adevărate minuni. Avem apa credinții în Hristos și evanghelia sa. «*Cine crede în mine are apa cea vie*». «*De însetează cineva să vie și să bea*» dintrânsa, zicea Isus. Nămolul dela California se zice că spală fața omului și o face frumoasă, dar «apa cea vie» a credinții spală sufletul omului și-l face frumos. Ba încă ceva mai mult: «apa cea vie» a lui Hristos tămăduiește și boalele sufletului. Ca odinioară la lacul Vitezda, apele credinții tămăduiesc și astăzi pe cei orbi, schilavi și uscați cu sufletul.

Chiar dacă ar fi să fie adevărată «minunea» dela California, oare ce folos ar aduce ea oamenilor? Niciunul, pentru că oamenii și mai ales femeile, câștigându-și din nou frumusețea feței, ar începe din nou un rând de nouă păcate. Creștinilor! De 1922 de ani avem între noi lacul cel cu apele credinții făcătoare de minuni sufletești și Doamne, câți sunt cari n'au intrat niciodată în el să-i cunoască puterea și să și tămăduiască boalele sufletului, dar acum suspinează după nămolul dela California.

Cetitorule! Te dorești tu după nămolul dela California ca să-ți faci fața frumoasă sau însetezi după apa cea vie a lui Hristos ca să-ți cureți sufletul și să-l faci frumos și sănătos??

oamenilor ca astăzi. În palate luminoase lăcuiesc și astăzi unii, în mătăsuri se îmbracă și în chefuri și petreceri trăiesc, în vremea ce alții, cei mulți, se ofilesc prin lăcuințe slabe și întunecate, și în lipsa de pâine și haină, intră frigul, boala și moartea în oasele și pentul lor. Războiul a lăsat sute de mii de Lazari încunjuțați cu câte 3—6—8 orfani. Dacă avuții vremurilor noastre ar lua chiar numai carnea și pâinea ce o dau cânilor pe cari li țin din plăcere și le-ar da orfanilor, văduvelor și săracilor, multe lacrimi s'ar usca și multe guri flămânde s'ar sătura. Dar inima celor mai mulți avuți este și astăzi bolnavă și împetrită ca și la bogatul din Evanghelie pe care și câinii îl întreceau cu mila și dragostea cătră deaproapele.

Cetitorule! De ești și tu un Lazar sărac și lipsit, fi răbdător ca și marele tău dascăl din evanghelie, iar dacă ai ceva prindere și putere mai mare ca semenii tăi, fugi de nebunia bogatului din evanghelie: nu te închide în căldura casei și belșugului tău, ci ieși afară și te pogară cu milă și ajutor în traiul celor săraci și lipsiți. Dar bagă de seamă ca nu cumva diavolul să te înșale a crede că tu numai atunci ai prisosință pentru săraci dacă șezi în palat sau ești putred de bogat. Orice fel de prisosință ce întrece lipsurile tale trebuie să o lași să curgă pentru ajutorul semenilor tăi. «Tu nu îngăduiești să-ți se facă o încălțăminte prea mare — zicea sf. Ioan Gură de aur — pentru că te împedecă la mers»; tot așa te împedecă și averea cea prea mare dacă nu o ști întoarce spre folosul tău sufletesc. «*Nu acela e bogat care are mult, ci acela care dă mult*» iar «*a nu da săracilor din avere însemnează a o prăda*» (Ioan Gură de aur). Nimic nu e mai nestatornic ca averea. Azi ești bogat, mâine poți fi sărac, dar cine dă săracilor «*își adună comoară în cer*» (Matei 6, 20).

Creștine! Ia seama că cineva bate la ușa casei tale în fiecare zi. Ști tu cine este acela? Este însuși Hristos, care îți cere banii tăi împrumut pentru «*frații săi mai mici*». «*Celace miluește pe sărac, împrumută pe Dumnezeu*», zice Scriptura (Pildele Solomon 19, 17). și tu nu vrei să-ți depui banii în această bancă ce ți dă camăta cea mai bună: împărăția lui Dumnezeu??

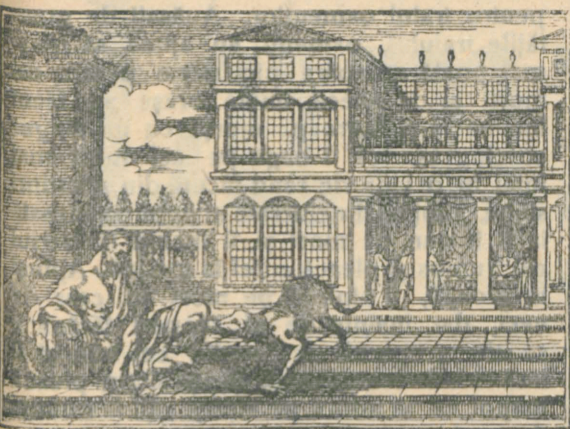
Plugarule! Grăul ce-l arunci tu în pământ, la vedere să perde, putrezește, dar la urmă îți aduce rod. Așa și milostivirea ta este sămânța cea bună care-ți aduce roada vieții de veci.

Creștinilor! Poate niciodată n'au fost lipsuri și suferințe atât de mari și Lazari atât de mulți și năcăjiți ca astăzi. Voi toți, ceice aveți casă caldă, masă plină, deapururi gândiți-vă că afară înaintea casei voastre zace și strigă după ajutor un Lazar flămând, chinut, încunjuțat de 4—6—8 copii.

Acoperiți lipsurile, mângâiați durerile, legați ranele, faceți-vă «tată celor săraci» (Sirah 4, 4) ca să fiți și voi fii Tatălui ceresc

I. Tâlcuitor.

face mai cumplită și mai furioasă, dar dacă o scoți din închisoarea cea întunecoasă și o împarți la săraci, atunci această fiară sălbatică se face blândă ca o oaie și furtuna ei într'o drăgălașe liniște. Ceva asemenea poți să vezi la corăbii. Dacă ele sunt prea încărcate cu mărfuri se cufundă, iar dacă povara lor este măsurată, aleargă cu ușurință peste valuri. De ai grămădit și tu prea multă avuție, numai o mică furtună se cere și corabia ta se prăpădește împreună cu sufletul tău. Așadar nu dori mult ca să nu perzi totul. Cotofoșește-te de prisosință. Nu vezi tu că și vierii taie vița, pentru că puterea ei să nu iasă prin frunze și crumpeni, ci să rămână în rădăcină și roduri să aducă. Fă și tu asemenea...

Doi oameni ne arată evanghelia de Duminecă, doi oameni cari nu se potrivesc de loc în felul lor de traiu. Unul din ei e bogat și șade sus în palat luminos, în belșug și desfătare, iar celalalt — Lazar — zace flămând și bolnav înaintea casei lui. Precum vedeți, între cei doi oameni este o stare cu totul nedreaptă: unul creapă de sătul și desfătat, iar celalalt moare de foame și rău. Dar starea aceasta nu ține mult. Sosește moartea și într'o clipeală ca prin o întoarcere de oglindă schimbă traiul celor doi oameni. Moartea îl ridică din gunoiu pe Lazar cel chinut și îl trece în raiu, iar pe bogatul cel rău și îmbuibat îl aruncă jos în chinurile iadului.

Ce vrea să ne învețe evanghelia aceasta? Nu cumva să credeți că ne ar învăța evanghelia că toți bogații trec în iad și toți săracii dobândesc raiul. Evanghelia nu osândește averea și strângerea ei, ci muștră și osândește numai pe acei bogați cari, își fac din averi, plăceri și desfătări în loc de izvoare și fântâni de milostivire pentru cei săraci. Nu avuția l-a trecut pe bogatul din evanghelie în iad, ci l-a trecut inima lui cea rea și împetrită care-l ținea sus în palatul lui cel cald și plin de desfătări, iar pentru Lazar care muria de foame și rău la ușa casei sale, nu lăsa să picure nimic.

Bogatul din evanghelie este pus înaintea noastră cu învățătura să băgăm de seamă căci avuția dacă apucă a ne stăpâni ia pe noi, se face un alunecus spre iad și o pedecă pentru împărăția lui Dumnezeu. Pe unii, avuția îi trage în spinii grijilor și alergărilor trecătoare (Luca 18—20), pe alții îi bagă în boala zgârceniei și iarăși pe alții ca pe bogatul din evanghelia de Duminecă îi aruncă și îi înecă în valurile desfătărilor, bețiilor și plăcerilor. Pentru aceste zicea Isus că «*anevoie vor intra bogații în împărăția lui Dumnezeu*» (Marcu 10, 22) iar apostolului Pavel scria lui Timoteiu (1 6, 9): «*ceice vor să se îmbogățiască cad în ispite și în pofta multe cari cufundă pe oameni în peire*» pentru că «*rădăcina tuturor răutăților este iubirea de argint*».

Creștinilor! Evanghelia de Duminecă o avem și astăzi. Dacă vreți să o vedeți, uitați-vă în jurul vostru. Niciodată par'că n'a fost mai mare prăpastia între stările și traiul

Din învățăturile sf. Joan Gură de aur.

— Despre lăcomia de bani și bogății. —

«Cine este pricina atâtor rele din lume? Iubirea de bani, pofta cea fără de minte a bogăției, această boală nelecuită, acest foc, ce nu stânge niciodată, acest tiran ce tirănește toată lumea...»

Bogăția este un rob necredincios, un ucigaș, un vrăjmaș neîmpăcat, o besnă prăpăstioasă, o stâncă ascuțită acoperită de valuri, o mare plină de furtuni, un stăpân aspru și tiran. O fiară sălbatică este lăcomia de avere și pofta cea după comori. În ce chip s'ar putea oare îmblânzi această fiară sălbatică? Așa, cum se îmblânzește orice fiară. De o închizi și o încui, ea se

O rochie cu 7 milioane.

Gazetele din Viena aduc știrea că o doamnă bogată din America și-a făcut în săptămâna trecută la Viena o rochie cu 3 miliarde coroane, adică în banii noștri 7 milioane Lei.

Doamna din America se va crede foarte frumoasă în haina ei cea nouă și scumpă. Eu însă, dacă aș întâlni-o, i-aș zice așa: Inzadar te fâlești cu rochia Doamnă pentru că mătasa de pe tine acoperă un suflet sărac de femeie săracă și urâtă. De vrei să fi cu adevărat frumoasă, atunci schimbă-ți haina Doamnă și lasă milioanele ce le-ai dat pe ea să se facă ajutor, căldură și lumină celor săraci, flămânzi și bolnavi. De vei face așa, atunci cu o haină de rând vei fi mai frumoasă ca acum pentru că haina de rând va acoperi un suflet și o inimă de aur și nu o urâciune, ca acum mătăsurile de pe tine.

I. T.

Calendarul săptămânii.

✽ Noembrie 30 zile. ✽

Zilele săpt.	Calendarul vechiu	Calend. nou
Dum.	30 Muc. Zinoviu	12 Cunibert
Luni	31 Apost. Stanchiu	13 Stanislau
Marți	1 SS. Cosma și Dam.	14 Venerant
Merc.	2 Muc. Achindin	15 Leopold
Joi	3 Muc. Achepsima	16 Otmar
Vineri	4 Cuv. Ioanichiu	17 Gregoriu
Sâmb.	5 Muc. Galaction	18 Odo Egum.

Târguri. In 12 Noembrie: Baraolt, Cermei, Fărcășlacă, in 13: Baia-mare, Hundrubei, Hune-doaara, in 14: Bateș, in 15: Agârbiciu (jud. Turda-Arieș), Ciocman, Măgheruș, Richișdorf, in 16: Supurul de jos.

Știrile săptămânei.

Serbările încoronării cari s'au făcut la București (cortegiul istoric, defilările...) se vor repeta la 10 Maiu întrucât au fost foarte frumoase și mult au plăcut, dar puțini au putut să le vadă din pricina ploilor mari ce au fost tocmai în vremea când s'au ținut.

Scoale nouă. Un sfat ce s'a ținut la Ministerul școalelor a hotărât ca la primăvară să zidească câteva sute de școale nouă prin satele și orașele noastre.

Lazarii de azi. Gazetele din Peșta scriu că în țara lor lăcuiesc 2 mii de familii prin vagoanele dela trenuri. Gazetarii spun că au fost la fața locului și au scăpat lacrimi în ochi când au văzut unde lăcuiesc și cum trăiesc cele 2 mii de familii cu miile de copilași.

Și când te gândești că și la Peșta sunt palate destule îți vine să te întrebi oare nu-i și aceasta o arătate că astăzi trăim mai mult ca oricând evanghelia de Duminecă cu Lazar cel ce peria de foame și rău jos în gunoiu, iar deasupra lui la câțiva pași chefaia bogatul în palat strălucitor??

O întrebare cu răspuns. Gazeta «Beiușul» din Beiuș, scriind despre greșala ce au făcut-o Vlădicii dela Blaj la praznicul Încoronării din Alba-Iulia, pune următoarea întrebare: «oare ce ar face preoții uniți dacă într-o bună dimineață toți credincioșii lor ar trece la biserica ortodoxă??» La această întrebare răspunde tot cea gazetă așa: «Preoții uniți de prin sate ar trece și ei cu poporul, dar clerul înalt (adecă cei crescuți în apropierea Papei dela Roma) n'ar putea suferi această «probagenie», ci ar trece cu desăvârșire la papistași».

Câte cătane va da contingentul 1923. Contingentul 1923 care va trebui să ruculiască în luna aceasta va da 95 de mii de răguți. Din aceștia 3 mii vor merge la cavalerie, 1750 la marină, 10 mii la grăniceri, 13 mii la jangarmerie, iar ceilalți la trupele de infanterie.

Plata vămilor în aur. Sfatul ministrilor a hotărât ca pentru toate mărfurile și negoatele ce vor intra în țara noastră să se ia plata vămii numai în aur.

Câte moșii s'au expropriat (adecă au trecut în mâna statului, ca apoi statul să le împartă oamenilor). Din cele 22 județe ale Ardealului și Bănatului s'au expropriat 2 mii 940 de moșii cari au o mărime de 2 milioane și 204 de mii de jugăre. Exproprierea, adecă trecerea moșilor în mâna statului s'a gătat la 1 Noembrie. Acum urmează *improprierea*, adecă trecerea acestor moșii în mâinile sătenilor.

Se îngrașă Americanii. Precum se știe, în America sunt oprite de ani de zile beuturile îmbătătoare. Această opreliște înțeleaptă a adus multe roade bune în țara Americanilor. Intre altele s'a făcut constatarea că Americanii au început să se îngrașă pentru că acum nu mai hoinăresc prin cele crâjme stricându-și sănătatea cu cele lături de beuturi, stricate de crâjmari, ci acum stau «de vorbă» cu lapte și plăcintării și acestea au început să îngrașă pe oameni. Se zice că și mai mare dragul să umbli acum printre oamenii dela America pentru că pe acolo nu mai vezi pe cei cu ochii umflați cât cepele de beții și chefuri, ci toți au fețele frumoase și sănătoase.

Dar la noi cum-i? Tocmai întors. La noi beau Românii și se îngrașă jidanii. Măsură jidanii palinca cu deju și Românii își strică cu ea sănătatea și sufletul. Până când va fi tot așa?? Până când?

„Haidați la ciapă cu preț maximal“! Așa striga eri în piața din Sibiu un Român de-al nostru. O grămadă mare de ciapă avea înaintea lui și striga pe oameni să vie să cumpere ciapă «cu preț maximal». Oamenii se înghesuiau la minunea că cineva își îmbie negoțul cu preț maximal, dar nime nu cumpăra pentru că ciapa «maximată» era... mai scumpă ca la alții, adecă nu se mai ținea la prețul maximal, ci se coborâse ea de voia ei sub prețul maximal. Românul bagseamă băgase și el de seamă treaba asta pentru că suduia de numa răsună pe prețul maximal și îl chema să-i cumpere ciapa.

Din întâmplarea aceasta o învățătură se desface: prețul maximal n'ajută nici la deal și nici la vale, adecă nici la coborârea prețurilor, nici la ridicarea lor, ci numai încurcătura face.

S'au oprit jocurile și chefurile ce se fac în dulcele ce vine după Crăciun, dar cei căror le ard picioarele după jocuri să nu se sparie căci nu la noi s'au oprit, ci... în Germania. Având în vedere vremurile grele și scumpe de astăzi, guvernul din Germania a oprit anul acesta petrecerile din dulcele Crăciunului.

Oare noi trăim vremuri mai bune ca să le lăsăm să răsune mai tare ca oricând??

Câți bani umblă în țară. Banca Națională a României care a tipărit banii noștri de hârtie, spune că suma tuturor banilor de hârtie sloboziți în țară face 15 miliarde Lei, adecă de 15 ori câte o mie de milioane.

Să se ușureze exportul nucilor. Negustorii au înaintat jalbă la București împotriva planului celor dela cărmă de a mai ridica vama pentru exportul nucilor (trecerea lor în alte țări). Guvernul vrea să ridice plata vămii dela 30 de mii la 100 de mii pentru vagonul de nuci. La asta negustorii zic că nu vor mai putea exporta nuci din pricina că în Ungaria anul acesta a fost o bună recoltă de nuci și nucile noastre îngreuiate cu vama cea mare costă de 2 ori atâta cât cele ungurești.

Guvernul e dator să îndrepteze această greșală care apasă și pe mulți economi de ai noștri.

Câți bani ies din vânzarea timbrelor? Pe luna trecută au eșit 90 de milioane Lei. Pe lunile Aprilie—Septembrie, adecă pe jumătate de an s'au încasat 480 de milioane.

Turcia republică. Sfatul Turcilor dela Angora a hotărât ca felul de ocârmuire de până acum a Turciei să fie schimbat cu republică.

Unde oamenii se îngroapă tot cu acelaș sicriu (cosciug). În Germania bântue mare scumpete și mari greutate pentru traiul oamenilor. Apăsăți de greutatea traiului, oamenii au ajuns să nu-și mai poată cumpăra nici sicrie pentru cei morți și de aceea unele orașe au făcut înțeles să-și îngroape morții cu un singur cosciug așa că îl bagă pe cel mort mai întâi în o ladă de rând făcută din scânduri slabe, subțiri și nelucrate și apoi cu această ladă îl pun pe mort și îl închid în sicriul cel frumos și pleacă cu el la groapă. Ajunși la groapă, îl slobod pe mort în casa de veci, dar înainte de al acoperi țărana îl scoate proparul din sicriul cel bun și îl lasă în lada cea de rând. Și așa sicriul pleacă înapoi ca să aducă pe alții și alții la odihna de veci.

Iată la ce duce lipsa și sărăcia pe oameni. Dar să luăm aminte că sărăcia sufletească face și mai urâte isprăvuri pentru că ea îl bagă în pământ pe om fără nici un acoperemânt de fapte bune.

Valuta (prețul) banilor stă tot cam ca în săptămâna trecută. Leul se ține la 8-90 centime (bani) francezi. Dolarul se plătește la bursa cu 162 Lei. Marca Nemților s'a coborât și mai jos. Suta de mărci cu 3 Lei 50 bani.

S'a oprit târgul... permiselor. Permis înseamnă slobozenia ce o capătă unii negustori să treacă în alte țări negoate, vite, bucate și altecele. De câțiva ani încoaci pela orașe și mai ales pela București era un târg adevărat de astfel de permise. Asta vine de acolo că permisele aduc mari câștiguri și așa nu orice muritor poate ajunge să le câștige, ci numai cei cu legături și pungă groasă. Mulți din aceștia însă în viața lor n'au făcut negustorie și așa ei vindeau altora drepturile câștigate. Era acesta un târg rușinos pe care îl făceau mulți din cei cari n'ar fi trebuit să-l facă. Acum guvernul a hotărât să dea permisuri numai acelor cari de fapt le și folosesc. Permisele vor fi legate de numele omului căruia i s'au dat și astfel nu se vor mai putea vinde și cumpăra permise. Vom vedea!

Cât timp vom mai avea bani numai de hârtie. Dela războiul cel mare încoaci banii de aur și de argint precum se știe, s'au făcut camfor. Și lucrul acesta nu-i numai în țara noastră, ci aproape în toate țările. America e singura țară din lume unde și astăzi umblă banii de aur și de argint. Pricina acestui lucru e deoparte aceea că cine a apucat cu bani de aur sau argint i-a vârat bine în fundul lăzii, iar de altă parte e aceea că statele cari s'au bătut în războiu și-au dat tot aurul pe comenzile de puști și gloanțe din America și așa aproape toți banii de aur din Europa au ajuns în America.

În România umblă acum 15 miliarde bani de hârtie și dacă în fiecare an ar putea România să tragă din umblare 500 de milioane Lei și să-i schimbe cu bani de aur și argint, — încă ar trebui 35 de ani să poată ieși din umblare toți banii de hârtie. Dar țara nu va putea nici în 35 de ani să facă lucrul acesta, așa că vom muri noi toți fără să ne mai răsune punga cu bani de aur și argint.

Cât despre țările cu bani mai răi ca a noștri: Rusia, Austria, Germania, Ungaria, vor trebui să aștepte veacuri întregi până vor mai avea bani de aur sau argint.

Poșta Redacției și Administrației.

I. O. Zam. Noi nu facem comerț, dar te ascultăm cu un anuș. Noroc la târg ca să ne plătești aldărfaș.

Const. Popoviciu, paroh, Budinș. Abonamentul dv. este achitat până la 31 Martie 1923.

Oltean Todor și soții, Cara. Dacă doriți să primiți foaia pe 3 luni, mai trimiteți fiecare încă Lei 5— altcum vă trimitem numai 5 Nre pentru acei Lei 5— trimiși.

1—2 vagoane nuci
de vânzare la I. OEȘDEAN. ZAM.